

Oponentní posudek disertační práce Ing. René Marka s názvem „Numerical Implementation of Distortional Hardening Models“.

M. Španiel

15. 1. 2019

Dosažení stanovených cílů práce

Předložená disertační práce je věnována fenomenologickému modelování plasticity. Zaměřuje se na modely vhodné pro popis nízkocyklové únavy v podmínkách víceosého (neproporcionálního) zatěžování. Autor v kapitole 3 formuluje následující cíle: 1) Návrh nového modelu směrového zpevnění s distorzí plochy plasticity - directional distortional hardening (DDH); 2) Implementaci do MKP programu; 3) Kalibraci modelu pomocí dostupných experimentů na ratcheting. Při návrhu modelů směrového zpevnění disertant vychází z práce Feigenbaum a Dafalias: Simple model for directional distortional hardening in metal plasticity within thermodynamics (2008). Původní α -model upravil tak, aby obsahoval koncept mezní plochy (bounding surface - BS) pro popis prodlevy na výrazné mezi kluzu (plató) a dosažitelné tvary plochy plasticity byly použitelné pro širší množinu materiálů. Navrhl dva nové modely

- *Coupled bounding surface model* s osou plochy plasticity vázanou ke středu BS
- *Decoupled bounding surface model* bez této vazby

a originální přístup k definici kinematického zpevnění s omezeným počtem backstresů. V rámci návrhu odvodil gradient funkce plasticity, navrhl evoluční pravidla pro isotropní zpevnění popisující prodlevu na výrazné mezi kluzu (plató) a rychlost ratchetingu a numericky stanovil limit pro splnění podmínky konvexity plochy plasticity. V rámci implementace doktorand navrhl optimalizaci integračního kroku založenou na kontrolách limitů vnitřních proměnných a požadavku přesnosti numerické integrace. Materiálové modely pak implementoval jako uživatelské podprogramy v prostředí MKP programu Abaqus/Standard. Modely byly podrobeny testování numerických chyb a byla provedena jejich kalibrace na experiment získaný z literatury. Lze konstatovat, že vytyčené cíle disertační práce byly splněny.

Rozbor aktuálního stavu řešené problematiky.

Autor provádí rozbor aktuálního stavu řešené problematiky v kapitole 2. Logicky postupuje od experimentálně pozorovaných vlastností plastické odezvy typické oceli při jednoosém namáhání

v oblasti malých deformací, zavedení asociovaného zákona plastického tečení, experimentální pozorování distorze plochy plasticity v případě víceosého a neproporcionálního namáhání. Diskutuje pokročilé modely kinematického zpevnění, modely s distorzním směrovým zpevněním a nakonec podrobněji rozebírá α -model, jako východisko své práce. Aktuální stav problematiky je popsán výstižně, s kvalitním výběrem citované literatury a vyváženost rozsahu a obsahu svědčí o hlubokém vhledu do problematiky, který si autor v rámci své práce osvojil.

Teoretický přínos disertační práce

Práce pana Ing. René Marka je součástí snah o zpřesnění předpovědí fenomenologických modelů mechanické odezvy materiálů na zatěžování. Fenomenologické konstitutivní modely jsou a v dohledné budoucnosti budou v inženýrské analýze konstrukcí zejména metodou konečných prvků dominantním přístupem. Autor vycházející z obecnější formulace navrhl a implementoval dva nové modely plasticity využívající modifikace již popsaného α -modelu a ověřil, že tento model je schopen popsat materiálovou odezvu při cyklickém zatěžování, konkrétně jev ratchetingu.

Přínosy práce pro praxi.

Praktickým přínosem je samotný implementovaný model plasticity, který je základním předpokladem pro další výzkumnou práci při jeho ověřování a návrhu dalších případných úprav. V budoucnu jej půjde použít pro řešení konkrétních praktických úloh.

Vhodnost použitých metod a správnost jejich aplikace.

Autor se držel standardního postupu při vývoji fenomenologických modelů cyklické plasticity, který spočívá v návrhu podmínky plasticity, návrhu rovnic pro vývoj vnitřních proměnných, vyjádření gradientu podmínky plasticity v prostoru napětí, a vyjádření podmínek její konvexity. Všechny tyto přístupy jsou vhodné a disertant zvládl celou metodiku na vysoké úrovni. Autor pro oba navržené modely kalibroval jejich parametry podle experimentálních dat z literárních podkladů a prokázal jejich schopnost reprodukovat odezvu při jednoosém namáhání náhodnými plastickými cykly. Jak autor sám uvádí, je ověřování navržených modelů teprve na začátku a bude vyžadovat poměrně rozsáhlou experimentální kampaň.

Formální úroveň práce

Práce je psána v anglickém jazyce. Strukturování a grafická úprava jsou na vysoké úrovni. Práce je logicky členěná do kapitol a podkapitol, obsahuje obrázky, grafy a tabulky, které vhodně doplňují text. Autor používá jasné a výstižné formulace a správnou terminologii. Tam, kde se odkazuje na práce jiných autorů, důsledně a korektně cituje zdroje. V částech týkajících se verifikace v kapitolách 5.1.6, 5.2.4 a 5.4. bych autorovi obecně vytknul přílišnou stručnost popisu převzatých experimentů. V grafech na obrázcích 5.16 není popsán význam jednotlivých křivek.

Závěrečné hodnocení

Ing. René Marek předložil práci, která je jednoznačně přínosem v oboru fenomenologického modelování cyklické plasticity. Cíle práce byly beze zbytku splněny. Práce má i v mezinárodním srovnání vysokou odbornou úroveň. Je zřejmé, že autor má kromě vynikajících znalostí v oboru i schopnost je aplikovat v tvůrčí výzkumné nebo vědecké činnosti. **Práci doporučuji k obhajobě** a po jejím úspěšném obhájení doporučuji udělit panu Ing. René Markovi titul „doktor“ (Ph.D.)

15. 1. 2019
Miroslav Španiel

Dotazy pro disertanta

1. Je evoluce BS nsvázaného modelu definována stejně jako u svázaného (kap. 5.1.3) ?
2. Naznačte metodiku kalibrace parametrů v kapitolách 5.1.6 a 5.2.4.
3. Komentujte podrobněji význam benchmarku z kapitoly 5.4.2